

N.B. This linguistic version had not been proof read by the Commission's structural funds auditors. Please send any linguistic corrections to the functional mailbox region-audit-coordination@ec.europa.eu, or refer to the original English version of this document.

Pamatnorādes par kopēju metodoloģiju vadības un kontroles sistēmu novērtēšanai ES dalībvalstīs (2007.-2013. gada plānošanas periods)

1. IEVADS

Šī īsā apraksta mērķis ir sniegt praktiskas pamatnorādes par struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības un kontroles sistēmu novērtēšanu ES dalībvalstīs. Tajā apkopoti secinājumi, kurus izdarījusi 2007. gada maijā izveidotā darba grupa, kuras sastāvā ir Eiropas Komisijas Reģionālās politikas ĢD un Nodarbinātības ĢD revīzijas dienesta, kā arī Eiropas Revīzijas palātas (ERP) darbinieki, lai izveidotu ietvardokumentu, kurā būtu:

- definētas galvenās piemērojamo tiesību aktu (**Padomes Regula (EK) Nr. 1083/2006 un Komisijas Regula Nr. 1828/2006**) prasības;
- definēti katras galvenās prasības vērtēšanas kritēriji, lai noteiktu vai sistēmas darbojas efektīvi;
- sniegtas pamatnostādnes, lai varētu izdarīt secinājumus par sistēmu efektīvu funkcionēšanu saskaņā ar katru galveno prasību un katrā iestādē;
- sniegtas pamatnostādnes, lai varētu izdarīt vispārīgu secinājumu par sistēmas atbilstību tiesību aktu prasībām, ņemot vērā visus pastāvošos risku mazinošos faktorus un kompensējošās kontroles.

Šīs darba grupas mērķis bija uzlabot objektivitāti, konsekvenci un pārredzamību metodēs, kuras vadības un kontroles sistēmu novērtēšanā izmanto revīzijas iestādes Eiropā, t.i., ERP un Komisijas revīzijas dienesti. Komisijas pamatnorāžu īsais apraksts ir arī paredzēts, lai palielinātu visu iesaistīto iestāžu (revīzijas iestāžu, vadošo iestāžu / starpniekinstitūciju, sertifikācijas iestāžu / starpniekinstitūciju un atbalsta saņēmēju) darbinieku izpratni par galvenajām prasībām un Eiropas revīzijas iestāžu izmantotajām novērtēšanas metodēm.

Dalībvalstu revīzijas iestādēm vajadzētu izmantot līdzīgas metodes, novērtējot vadošās iestādes / starpniekinstitūcijas un sertifikācijas iestādes / starpniekinstitūcijas, lai nodrošinātu revīzijas rezultātu saskaņošanu un lai revidenti dažādos kontroles ķēdes posmos varētu paļauties uz otra darbu. Pamatnorāžu īsā apraksta iedaļa par revīzijas iestāžu novērtēšanu attiecas tikai uz Eiropas Komisijas dienestiem.

Ir svarīgi uzsvērt, ka šajās pamatnorādēs aprakstītā „vērtēšanas soļu” metodoloģija neietver sistēmu revīzijas (t.i., galveno kontroļu pārbaudes) un ļaus revidentiem izdarīt secinājumus par sistēmas atbilstību galvenajām tiesību aktu prasībām.

Lai revidenti varētu sniegt revīzijas atzinumu un formulēt turpmākās darbības sistēmu efektīvas darbības nodrošināšanai, ir jāveic arī darbību revīzijas, tajā skaitā detalizētas darbību pārbaudes atbalsta saņēmēju līmenī. Pamatnorādes par darbību revīzijām nav ietvertas šajā īsajā aprakstā.

Nav iespējams šajās pamatnostādnēs ietvert visas iespējamās situācijas. Katras revīzijas kvalitātes pārskatam ir jānodrošina, ka vispārīgais secinājums par sistēmu ir pamatots un ka sniegtais revīzijas atzinums ir gan atbilstīgs revīzijas secinājumiem, gan pienācīgi pamatots un dokumentēts.

Pamatnorāžu īsajam aprakstam ir divi pielikumi: *I pielikumā* ir aprakstītas galvenās prasības un katras galvenās prasības vērtēšanas kritēriji; *II pielikumā* ir 3 kopsavilkuma tabulas, kuras būtu jāizmanto revidentiem un kurās dots ietvars vispārīga atzinuma sniegšanai par sistēmas atbilstību tiesību aktu galvenajām prasībām 2007.-2013. gada programmēšanas periodā.

2. TIESISKAIS REGULĒJUMS

- Padomes 2006. gada 11. jūlija Regulas (EK) Nr. 1083/2006 VI daļa „Vadība, uzraudzība un kontrole”;
- Komisijas 2006. gada 8. decembra Regula (EK) Nr. 1828/2006, kas paredz noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006.

3. GALVENĀS PRASĪBAS UN VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Galvenās prasības vadības un kontroles sistēmām un to funkciju vērtēšanas kritēriji ir iekļauti I pielikumā. 15 galveno prasību un 50 vērtēšanas kritēriju pamatā ir tiesiskās prasības attiecībā uz 2007.-2013. gada programmēšanas periodu, un tie ir sadalīti pēc iestādēm.

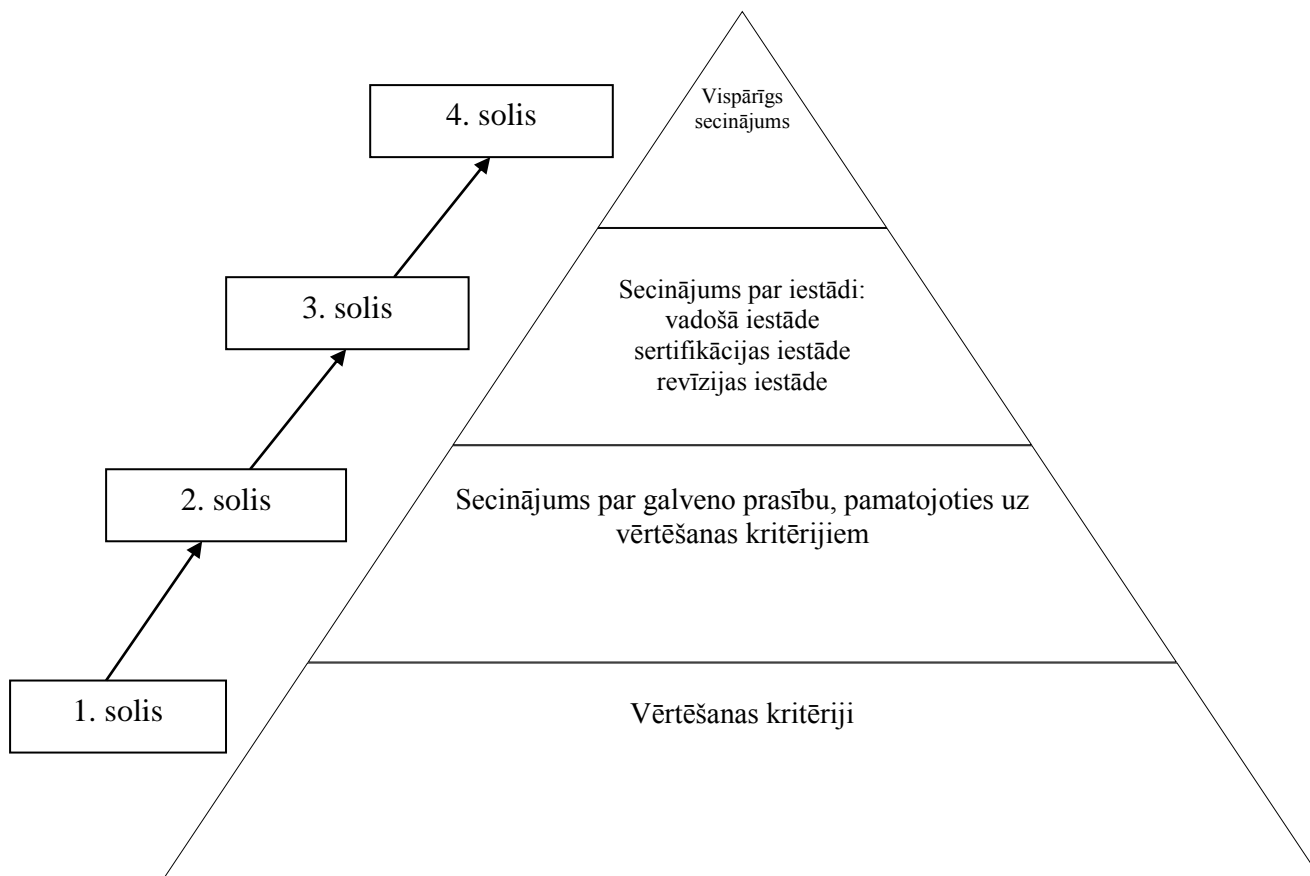
Galvenās prasības attiecas uz:

1. Vadošo iestādi un starpniekinstitūcijām, kurām ir deleģētas funkcijas (7 galvenās prasības);
2. Sertifikācijas iestādi un jebkuru starpniekinstitūciju, kurai ir deleģētas funkcijas (4 galvenās prasības);
3. Revīzijas iestādi un ikvienu revīzijas dienestu, kas veic revīzijas darbu revīzijas iestādes vārdā (4 galvenās prasības).

Vērtēšanas kritēriji ir norādīti katrai galvenajai prasībai. Neatbilstība šiem kritērijiem var liecināt par risku, ka Komisijai tiek ziņots par nepareiziem izdevumiem un ES dalībvalstīm tiek atlīdzinātas pārāk lielas summas.

4. VĒRTĒŠANAS POSMI

Vadības un kontroles sistēmas tiek vērtētas saskaņā ar turpmāk attēloto tabulu.

Jāuzsver, ka visos novērtēšanas procesa posmos revidenta profesionālais vērtējums un efektīva kvalitātes kontrole ir svarīga, lai nodrošinātu revīzijas rezultātu konsekvensi.

Jebkāda metodoloģija, kas ļauj revidentiem gūt augsta līmeņa pārliecību un sniegt atzinumu par vadības un kontroles sistēmu darbību, ietvers sistēmu revīzijas, piemēram, galveno kontroļu atbilstības pārbaudes galvenajās iestādēs, kuras papildinās darbību revīzijas, atlasot paraugus. Galveno kontroļu pārbaudes ir jāveic vairākos projektos vadošās iestādes, starpniekinstitūciju, sertifikācijas iestādes un revīzijas iestādes līmenī.

Lēmums par to, kāda metodoloģija tiks izmantota paraugu atlasīšanai galveno kontroļu pārbaudēs (piemēram, raksturīgāko īpašību izlase vai uz spriedumu balstīta izlase), būtu jāpieņem attiecīgi revīzijas iestādei (ES dalībvalstu gadījumā), Komisijai vai Eiropas Revīzijas palātai. Ja vienā darbības programmā darbojas vairākas starpniekinstitūcijas, kontroles pārbaudei var veikt atbilstīgu šo institūciju izlasi.

Metodoloģijai, kas tiek izmantota, lai noteiktu parauga lielumu kontroles pārbaudei, ir jāatbilst starptautiskajiem revīzijas standartiem (piemēram, *INTOSAI*, *IFAC*, *IIA*). Šo pārbaūžu rezultāti kopā ar citiem kvalitatīvajiem elementiem veidos pamatu vērtēšanai.

Darba grupa ir definējusi četras galveno prasību, iestāžu un sistēmas efektivitātes vispārīga novērtējuma kategorijas: „darbojas labi”, „darbojas, taču ir nepieciešami daži uzlabojumi”, „daļēji darbojas” un „būtībā nedarbojas”.

1. kategorija **Darbojas labi; ir nepieciešami mazsvarīgi uzlabojumi.** Nav nepilnību vai ir atklātas tikai mazsvarīgas nepilnības. Šīs nepilnības būtiski neietekmē galveno prasību izpildi / iestāžu darbību / sistēmas darbību.
2. kategorija **Darbojas, taču ir nepieciešami daži uzlabojumi.** Ir atklātas dažas nepilnības. Šīm nepilnībām ir mērena ietekme uz galveno prasību izpildi / iestāžu darbību / sistēmas darbību. Revīzijas iestāde ir sagatavojusi ieteikumus.
3. kategorija **Daļēji darbojas; nepieciešami būtiski uzlabojumi.** Ir atklātas nepilnība, kas ir izraisījušas vai varētu izraisīt pārkāpumus. Efektīva galveno prasību izpilde / iestāžu darbība / sistēmas darbība ir būtiska ietekmēta. Ir sagatavoti ieteikumi un/vai rīcības plāns. Dalībvalsts / Eiropas Komisijas var pieņemt lēmumu veikt koriģējošas darbības (piemēram, pārtraukt vai uz laiku atcelt maksājumus), lai mazinātu ES fondu nepiemērotas izmantošanas risku.
4. kategorija **Būtībā nedarbojas.** Ir atklātas vairākas nepilnības, kas ir izraisījušas vai varētu izraisīt pārkāpumus. Efektīva galveno prasību izpilde / iestāžu darbība / sistēmas darbība ir būtiski ietekmēta – tā notiek slikti vai nenotiek vispār. Nepilnības ir sistemātiskas un plaša spektra. Tāpēc nav iespējams gūt pārliecību no galveno prasību / iestāžu / sistēmas novērtējuma. Būtu jā sagatavo un jā īsteno oficiāls rīcības plāns. Dalībvalsts / Eiropas Komisijas var pieņemt lēmumu veikt koriģējošas darbības (piemēram, pārtraukt vai uz laiku atcelt maksājumus), lai mazinātu ES fondu nepiemērotas izmantošanas risku.

Šīs četras kategorijas tiek izmantotas sistemātiski visos novērtēšanas procedūras posmos, un trīs tabulas II pielikumā ir paredzētas novērtēšanas procesa veicināšanai.

4.1. 1. posms: vērtēšanas kritēriji

Pirmajā posmā tiek vērtēti katras galvenās prasības vērtēšanas kritēriji, nosakot, kurai no iepriekš minētajām četrām kategorijām vislabāk atbilst katrs kritērijs revidējamā darbības programmā. Lai nodrošinātu pārredzamu un objektīvu katra kritērija vērtējumu, būtu jāizmanto *II pielikuma 1. tabula*.

Ir svarīgi uzsvērt, ka, nosakot katra vērtēšana kritērija atbilstību kādai kategorijai, revidentiem vajadzētu izteikt savu profesionālo vērtējumu, ņemot vērā citus pieejamos revīzijas pierādījumus, kas arī būtu jā analizē. Šie revīzijas pierādījumi var ietvert:

- visas revidenta zināšanas un pieredzi, tajā skaitā informāciju, kas iegūta no sistēmas aprakstu pārskatiem, ziņojumiem par atbilstības novērtējumu un procedūru rokasgrāmatām;
- informāciju no aptaujām, novērojumiem un intervijām fondu vadībā un ieviešanā iesaistītajās iestādēs.

4.2. 2. solis: secinājums par galveno prasību

Otrajā posmā tiek izdarīts secinājums par galveno prasību, pamatojoties uz pirmajā posmā izvērtētajiem kritērijiem. Principā, izvērtējot galvenās prasības, noteicošs faktors ir pārliecības līmeņa vispārīga ietekme. Šajā kontekstā būtu jā uzdod šādi jautājumi: kā konkrētā kritērija vai galvenās prasības neievērošana vai daļēja neievērošana ietekmē kļūdu/nepilnību atklāšanu? Vai kļūdu/nepilnību neatklāšana nepalielina iespēju, ka netiks atklāti nepareizi vai nelegāli izdevumi?

Turpmāk ir sniegtas pamatnorādes kā piemēri iespējamam pirmā posma iznākumam (apvienojot kontroles pārbaudi un citus kvalitatīvos elementus):

- ja viens vai vairāki vērtēšanas kritēriji atbilst 3. (daļēji darbojas) vai 4. kategorijai (būtībā nedarbojas), revidents var pamatoti secināt, ka galvenās prasības vērtējums nevar atbilst kategorijai „darbojas labi” (t.i., 1. kategorijai);
- ja lielākā daļa vērtēšanas kritēriju atbilst vienai kategorijai, revidents var pamatoti secināt, ka arī galvenā prasība var tikt klasificēta kā atbilstīga pirmajai kategorijai;
- atsevišķas galvenās prasības nevar klasificēt daudz augstāk par sliktāko vērtēšanas kritēriju ar iespējamiem izņēmumiem šādu vērtēšanas kritēriju gadījumos:

Vadošā iestāde

Nr. 2 Funkcijām ir jābūt skaidri definētām un sadalītām.

Nr. 4 Visi saņemtie pieteikumi ir jādokumentē.

Nr. 6 Lēmumi ir jādara zināmi pieteikumu iesniedzējiem.

Nr. 15 Ja pārbaudes uz vietas nav pilnīgas, darbību izlases pamatā ir jābūt atbilstošam riska novērtējumam.

Nr. 16 Jābūt ieviestām procedūrām, lai nodrošinātu, ka sertifikācijas iestāde saņem visu nepieciešamo informāciju.

Nr. 20 Jābūt ieviestām procedūrām, lai nodrošinātu dokumentu pieejamību saskaņā ar Regulas Nr. 1083/2006 90. pantu.

Sertifikācijas iestāde

Nr. 26 Funkcijām ir jābūt skaidri definētām un sadalītām.

Nr. 33 Sertifikācijas iestāde saskaņo maksājumu pieprasījumus un veic to aritmētisku pārbaudi.

Nr. 35 Sākot ar 2008. gadu līdz katra gada 31. martam sertifikācijas iestāde nosūta Komisijai deklarāciju Regulas Nr. 1828/2006 XI pielikuma formā.

Revīzijas iestāde

Nr. 48 Ja paredzamais kļūdu koeficients pārsniedz darbības programmas būtiskuma sliekšni, revīzijas iestādei ir jāveic tā nozīmes analīze un nepieciešamās darbības.

Nr. 50 Gada kontroles ziņojumam un revīzijas atzinumam ir jāietver visas ES dalībvalstis, kas iesaistītas programmās saskaņā ar Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi.

4.3. 3. solis: secinājums par iestādi

Trešais posms ir secinājuma izdarīšana par iestādi, pamatojoties uz 2. posmā veikto galveno prasību iedalījumu kategorijās. Ir jāizmanto II pielikuma 2. un 3. tabula. 2. tabulā ir apkopoti galveno prasību novērtējumi, lai varētu izdarīt secinājumus par iestādi, bet 3. tabula ir „savienotāja tabula”, kas saista iestādes novērtējumu ar vispārīgo sistēmas novērtējumu (saista ar 4. soli).

Nav iespējams paredzēt visus iespējamās galveno prasību novērtējumus pēc iestādes. Tomēr var sniegt šādas pamatnorādes:

1. Vienā un tajā pašā iestādē dažādas galvenās prasības ir jāvērtē atsevišķi viena no otras. Tas nozīmē, ka vienā iestādē nevar kompensēt nepilnības vienā galvenajā prasībā ar citu galveno prasību, kas tajā pašā iestādē darbojas labi. Kompensējošas kontroles tiek aplūkotas tikai vispārīgā sistēmas novērtējuma līmenī (4.4. punkts).
2. Dažas galvenās prasības ir būtiskas attiecībā uz izdevumu pareizību un attiecīgās iestādes pienācīgu funkcionēšanu:

- vadošā iestāde: 4. galvenā prasība – vadības pārbaudes;
  - sertifikācijas iestāde: 3. galvenā prasība – pamatota apstiprināšana;
  - revīzijas iestāde: 2. un 3. galvenā prasība – sistēmas revīzijas un darbību revīzijas.
3. 2. punktā minēto četru galveno prasību atbilstība 1. vai 2. klasifikācijas kategorijai varētu pozitīvi ietekmēt vispārīgo secinājumu, bet nepilnības citās galvenajās prasībās var pazemināt attiecīgās iestādes vērtējumu.
  4. Ja 2. punktā minētās svarīgās galvenās prasības (vai citas attiecīgās galvenās prasības katrā iestādē) atbilst 3. vai 4. kategorijai, iestādes vispārīgais novērtējums nevar atbilst augstākai kategorijai. Citiem vārdiem sakot, ja citas, mazāk svarīgas prasības attiecīgajā iestādē tiek klasificētas augstākā kategorijā, tas nekompensē nepilnības.
  5. Ja kāda funkcija ir deleģēta starpniekinstitūcijai, var būt nepieciešams sīkāks 1. un 2. tabulas iedalījums, lai varētu izdarīt secinājumus par starpniekinstitūciju un, pamatojoties uz to, vispārīgu secinājumu par vadošo vai sertifikācijas iestādi.

Revidentiem ir jāizsaka savs profesionālais vērtējums, lai izdarītu atbilstošus secinājumus par iestādi, novērtējot 2. tabulā redzamo kopējo ainu.

4.4. 4. solis: vispārīgs secinājums

Šajā pēdējā posmā revidenti sasaista secinājumu par iestādi un vispārīgo secinājumu par sistēmu, identificējot risku mazinošos faktoros / kompensējošās kontroles, kas varētu pastāvēt vienā iestādē, kuras efektīvi samazina riskus kopējā vadības un kontroles sistēmā. Piemēram, ja revidents secina, ka vadības pārbaudes vadošajā iestādē (vai, ja funkcijas ir deleģētas, starpniekinstitūcijā) ir nepilnīgas vai ar tām nepietiek, sertifikācijas iestādes veiktās pārbaudes var samazināt risku, ka nepareizi izdevumi tiek apstiprināti, izslēdzot šādas vienības pirms izdevumu deklarācija tiek nosūtīta Komisijai. Ir svarīgi uzsvērt, ka, pirms šādas pārbaudes tiek ņemtas vērā kā risku mazinošs faktors vai kompensējoša kontrole, ir jāiegūst pierādījumi par to pienācīgu funkcionēšanu. Cits risku mazinoša faktora piemērs varētu būt jau īstenots rīcības plāns, kas novērš nepilnības, kuras netika iepriekš atklātas izlases vai vadības pārbaudēs.

Revidents nosaka atlikušo risku attiecībā uz darījumu pareizību un beigās noformulē vispārīgu secinājumu par sistēmas atbilstību galvenajām tiesiskajām prasībām. Jāizmanto II pielikuma 3. tabula.

1. Vispārīgam sistēmas novērtējumam tiek izmantotas tās pašas kategorijas, kas galveno prasību un iestāžu novērtēšanā, lai nodrošinātu rezultātu konsekveci visos procedūras posmos.
2. Pirms noteikt atlikušo risku attiecībā uz pareizību revidentam ir jāņem vērā risku mazinošo faktoru esamība, kā teikts iepriekš.

Pamatojoties uz vispārīgo secinājumu par sistēmu, tiek noteikts pārlicības līmenis, formulēti revīzijas atzinumi un turpmākās darbības, ņemot vērā darbību revīziju rezultātus.

I pielikums

Šī darba dokumenta mērķis ir identificēt galvenos vadības un kontroles sistēmu elementus un vērtēšanas kritērijus, ņemot vērā 2007.-2013. gada plānošanas periodam piemērojamo minimālo tiesisko regulējumu.

Galvenie elementi, kas sastrukturēti pēc galvenās iestādes, ir tie, kas paredzēti un ir svarīgi izdevumu likumības un pareizības, kā arī struktūrfondu un Kohēzijas fonda atbalstīto darbību nodrošināšanā.

Galvenās prasības attiecībā uz VADOŠO IESTĀDI/STARNIEKINSTITŪCIJĀM
---

1. galvenā prasība: skaidri definētas, sadalītas un nodalītas funkcijas katrā vadošajā iestādē / starpniekinstitūcijā/s un starp tām (Regulas Nr. 1083 58. panta a), b), e) apakšpunkts, 59.2. pants, 59.3. pants, 60. pants un Regulas Nr. 1828 12. pants, 13.5. pants un 22. panta b) apakšpunkts)

Vērtēšanas kritēriji:

Jābūt:

1. Vadošajā iestādē ieviestām piemērotām procedūrām starpniekinstitūcijai/-ām deleģēto uzdevumu efektīvai uzraudzībai;
2. Skaidri definētām un sadalītām funkcijām (organizatoriskā struktūra, amatu indikatīvais skaits, dokumentētas procedūras un rokasgrāmatas), tajā skaitā oficiāli dokumentētam nolīgumam, kurā būtu skaidri noteikti uzdevumi, kurus vadošā iestāde ir deleģējusi starpniekinstitūcijai/-ām.

2. galvenā prasība: piemērotas procedūras darbību atlasīšanai (Regulas Nr. 1083 60. panta a) apakšpunkts, 65. panta a) apakšpunkts un Regulas Nr. 1828 5. pants, 13.1. pants)

Mērķis ir nodrošināt, ka atlases process ir pārredzams, vienlīdzīgs un pilnīgs.

Vērtēšanas kritēriji:

3. Uzaicinājumi iesniegt pieteikumus ir jāpublicē¹;
(saskaņā ar darbības programmas noteikumiem un mērķiem uzaicinājumiem iesniegt pieteikumus ir jāsaturs skaidrs izmantotās atlases procedūras apraksts un atbalsta saņēmēja tiesības un pienākumi. Uzaicinājumi iesniegt pieteikumus ir jāizplata, lai par tiem uzzinātu visi potenciālie atbalsta saņēmēji...);
4. Visi saņemtie pieteikumi ir jādokumentē;
(pieteikumi ir jāreģistrē to saņemšanas brīdī, pieteikuma saņemšanas apliecinājums ir jānogādā pieteikuma iesniedzējam un ir jāsaglabā dokumenti par katra pieteikuma apstiprinājumu)
5. Visi pieteikumi/projekti ir jāvērtē saskaņā ar piemērojamiem kritērijiem;
(vērtēšanai ir jānotiek konsekventi, izmantotajiem kritērijiem / punktu sistēmai ir jāatbilst tam, ko apstiprinājusi uzraudzības komiteja un kas minēts uzaicinājumos, rezultāti ir jādokumentē, pieteikumu būtība ir jāizvērtē, pienācīgi jāizvērtē arī tas, vai atbalsta

¹ Prasība nav piemērojama gadījumos, ja ES finansējums tiek tieši piešķirts noteiktiem valsts, reģionāliem vai pašvaldību projektiem.

saņēmējs finansiālā, administratīvā un funkcionālā ziņā var pildīt finansējuma piešķiršanas nosacījumus)

6. Par lēmumu apstiprināt vai noraidīt pieteikumu/projektu ir jāinformē pieteikuma iesniedzējs (lēmums ir jāpieņem norīkotai personai/iestādei, par rezultātiem ir jāziņo rakstiski, un apstiprinājuma vai noraidījuma iemesli ir skaidri jānorāda. Pārsūdzēšanas kārtība un ar to saistītie lēmumi ir jāpublicē).

3. galvenā prasība: atbilstīga informācija un stratēģija pamatnorāžu sniegšanai atbalsta saņēmējiem (Regulas Nr. 1083 56. pants, 60. panta c), d), f) apakšpunkts un Regulas Nr. 1828 13.1. pants)

Mērķis ir nodrošināt, lai atbalsta saņēmēji būtu informēti par savām tiesībām un pienākumiem attiecībā uz finansējuma piešķiršanu un lai saistībā ar šīm tiesībām un pienākumiem tiktu sniegtas atbilstīgas pamatnorādes.

Vērtēšanas kritēriji:

7. Efektīva atbalsta saņēmēju informēšana par viņu tiesībām un pienākumiem, īpaši valsts atbilstības noteikumiem programmai, attiecīgiem Kopienas noteikumiem par atbilstību, īpašiem nosacījumiem attiecībā uz produktiem vai pakalpojumiem, ko nodrošina saskaņā ar darbību, finansēšanas plānu, izpildes laika ierobežojumu, prasībām attiecībā uz atsevišķu grāmatvedības sistēmu vai arī atbilstīgiem grāmatvedības kodiem, kā arī citu informāciju, kas tiem jāglabā un jāziņo. Arī informācijas un publicitātes prasības ir skaidri jāizklāsta un par tām jāpaziņo atbalsta saņēmējiem (dotācijas apstiprinājuma vēstulēs, lēmumos...);
8. Ir definēti skaidri un nepārprotami valsts atbilstības noteikumi programmai;
9. Ir ieviesta stratēģija, lai nodrošinātu, ka atbalsta saņēmējiem ir piekļuve nepieciešamajai informācija un viņi saņem atbilstīgas pamatnorādes (brošūras, bukletus, seminārus, seminārus, tīmekļa vietnes...).

4. galvenā prasība: atbilstīgas vadības pārbaudes (Regulas Nr. 1083 60. panta b), g) apakšpunkts un Regulas Nr. 1828 13.2.-13.4. apakšpunkts)

Mērķis ir nodrošināt, ka pastāv piemērotas procedūras ražojumu un pakalpojumu piegādes pārbaudēm, lai nodrošinātu, ka darbības izdevumi ir faktiski veikti un atbilst Komisijas attiecīgajam lēmumam, dotācijas nosacījumiem un Kopienas un attiecīgās valsts noteikumiem, īpaši attiecībā uz izdevumu atbilstību, publiskajiem iepirkumiem, valsts atbalstu, vides aizsardzību, iespēju vienlīdzību, informāciju un publicitāti.

Ir būtiski, lai vadības pārbaudēs tiktu iesaistīts pietiekams cilvēku skaits, ņemot vērā viņu kvalifikāciju un pieredzi.

Vērtēšanas kritēriji:

10. Ir ieviestas rakstiskas procedūras un plašas pārbaudes punktu veidlapas, lai konstatētu visas materiālās neatbilstības. Tas nozīmē, ka, izmantojot pārbaudes punktu veidlapu, ir jāpārbauda:
  - √ pieteikuma darbības izdevumu atmaksai pareizība,
  - √ finansējuma saņemšanas periods,
  - √ atbilstība apstiprinātajam projektam,
  - √ atbilstība apstiprinātajai finansējuma likmei (ja piemērojama),

- √ atbilstība attiecīgajiem atbilstības noteikumiem un Kopienas noteikumiem par publiskajiem iepirkumiem, valsts atbalsta, vides, publicitātes un iespēju vienlīdzības prasībām,
  - √ projekta reālais stāvoklis, tajā skaitā ražojumu/pakalpojumu piegādes fiziskais progress un atbilstība dotācijas nolīguma noteikumiem,
  - √ deklarētie izdevumi un revīzijas liecību esamība.
11. Administratīvās pārbaudes par izdevumiem attiecīgajā deklarācijā ir jāpabeidz pirms apstiprināšanas;
  12. Visi atbalsta saņēmēju iesniegtie pieteikumi darbības izmaksu atmaksai ir jāpārbauda administratīvi, tāpat jāpārbauda arī pati maksājuma prasība un attiecīgie pievienotie pamatojuma dokumenti;
  13. Pārbaudes uz vietas ir jāveic, kad projektā ir panākts gan fizisks, gan finansiāls progress (piemēram, mācību pasākumu gadījumā);
  14. Ir jā saglabā šādi pierādījumi:
    - √ administratīvajās pārbaudēs un pārbaudēs uz vietas gūtie pierādījumi, tajā skaitā par padarīto darbu un iegūtajiem rezultātiem,
    - √ konstatēto nepilnību uzraudzības laikā gūtie pierādījumi.
  15. Ja pārbaudes uz vietas nav pilnīgas, darbību izlases pamatā ir jābūt atbilstīgam riska novērtējumam un dokumentos ir jānorāda atlasītās darbības, jāapraksta izlases metode un jāsniedz pārskats par pārbaudītajiem secinājumiem un konstatētajām nepilnībām;
  16. Ir ieviestas vadošās iestādes apstiprinātas procedūras, lai nodrošinātu, ka sertifikācijas iestāde saņem visu vajadzīgo informāciju par apstiprināšanas nolūkā īstenotajām pārbaudēm.

5. galvenā prasība: atbilstīgas revīzijas liecības (Regulas Nr. 1083 60. panta c), d), f) apakšpunkts, 90. pants un Regulas Nr. 1828 15. pants)

Revīzijas liecības vadošās iestādes līmenī ir uzskatāmas par pietiekamām, ja ir iespējams saskaņot Komisijas sertificētās kopsummas ar izdevumu grāmatvedības dokumentāciju un pamatojuma dokumentiem visos administratīvajos līmeņos līdz atbalsta saņēmēja līmenim.

Vērtēšanas kritēriji:

17. Darbību grāmatvedības dokumentācija ir jāglabā attiecīgajā vadības līmenī un tai ir jāsniedz detalizēta informācija par reālajiem atbalsta saņēmēja izdevumiem katrā līdzfinansētajā darbībā. Grāmatvedības sistēma dod iespēju identificēt atbalsta saņēmējus un citas iesaistītās iestādes kopā ar maksājuma pamatojumu;
18. Attiecīgajā vadības līmenī ir jāglabā arī darbības tehniskās specifikācijas un finansēšanas plāns, progresa un uzraudzības ziņojumi, dokumenti attiecībā uz iesniegumu, vērtēšanu, atlasī, dotācijas apstiprināšanu, iepirkuma un līgumu slēgšanas procedūrām, kā arī ziņojumi par līdzfinansēto produktu un pakalpojumu pārbaudēm;
19. Vadošai iestādei ir jāpārbauda, vai atbalsta saņēmēji uztur vai nu atsevišķu grāmatvedības sistēmu, vai arī atbilstīgu grāmatvedības kodu visiem darījumiem, kas saistīti ar attiecīgo atbalstu, ļaujot pārbaudīt, (1) vai uz līdzfinansēto darbību tikai daļēji attiecināmie izdevumi ir pareizi sadalīti, (2) atsevišķus izdevumus, kas ir atbilstīgi tikai noteiktā apjomā vai attiecībā pret citām izmaksām;

20. Jābūt ieviestām procedūrām, lai nodrošinātu, ka visus dokumentus, kas ir vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstīgas revīzijas liecības, glabā saskaņā ar Regulas Nr. 1083/2006 90. pantu, t.i., par dokumentu pieejamību.

6. galvenā prasība: uzticamas datorizētas grāmatvedības, uzraudzības un finanšu pārskatu sistēmas (Regulas Nr. 1083 58. panta d) apakšpunkts, 60. panta c) apakšpunkts un Regulas Nr. 1828 14.1. pants un III pielikums)

Vērtēšanas kritēriji:

21. Ir ieviestas datorizētas sistēmas, kas sniedz uzticamu un atbilstīgu informāciju.

(procedūras sistēmas uzturēšanai, datu aizsardzībai un integritātei, sistēma sniedz visu Regulas Nr. 1828/2006 III pielikumā nepieciešamo informāciju)

7. galvenā prasība: ja revīzijās konstatētas sistemātiskas kļūdas, nepieciešamie preventīvie un koriģējošie pasākumi (Regulas Nr. 1083 98.1. pants un Regulas Nr. 1828 16.3. pants)

Ja konstatētās kļūdas ir sistemātiskas un tādējādi var radīt risku citām darbības programmas darbībām, attiecīgās iestādes veic nepieciešamos preventīvos un koriģējošos pasākumus.

Vērtēšanas kritēriji:

22. Jābūt ieviestām procedūrām, lai nodrošinātu atbilstīgus ziņojumus par visiem rezultātiem, kas gūti revīzijās, ko veikušas attiecīgās revīzijas iestādes saskaņā ar Regulas Nr. 1083 62. pantu, un lai šie ziņojumi būtu dokumentēti piemērotā veidā;
23. Jābūt ieviestām procedūrām, lai nodrošinātu preventīvu un koriģējošu pasākumu īstenošanu sistemātisku kļūdu gadījumā.

Galvenās prasības attiecībā uz **SERTIFIKĀCIJAS IESTĀDI / STARNIEKINSTITŪCIJU / -ĀM**

1. galvenā prasība: skaidri definētas, sadalītas un nodalītas funkcijas katrā sertifikācijas iestādē / starpniekinstitūcijā/s un starp tām (Regulas Nr. 1083 58. panta a), b), apakšpunkts, 59.2. pants, 61. pants un Regulas Nr. 1828 12. pants)

Vērtēšanas kritēriji:

24. Atbilstība principam attiecībā uz funkciju sadalīšanu starp sertifikācijas iestādi un vadošo iestādi un šajās iestādēs (sertifikācijas iestādē un tās starpniekinstitūcijās);
25. Sertifikācijas iestādē ir ieviestas procedūras deleģēto uzdevumu efektīvai īstenošanai;
26. Skaidri definētas un sadalītas funkcijas (organizatoriskā struktūra, amatu indikatīvais skaits, dokumentētas procedūras un rokasgrāmatas), tajā skaitā oficiāli dokumentēts nolīgums, kurā ir skaidri noteikti uzdevumi, kurus sertifikācijas iestāde ir deleģējusi starpniekinstitūcijai/-ām.

2. galvenā prasība: atbilstīgas revīzijas liecības un datorizēta sistēma (Regulas Nr. 1083 61. panta b), e) apakšpunkts un Regulas Nr. 1828 15. pants)

Vērtēšanas kritēriji:

27. Grāmatvedības dokumentācija par Komisijai deklarētiem izdevumiem ir jā saglabā elektroniskā formātā;

28. Revīzijas liecībām sertifikācijas iestādē ir jādod iespēja salīdzināt Komisijai deklarētos izdevumus ar izdevumu deklarācijām, kas saņemtas no vadošās iestādes / starpniekinstitūcijām.

3. galvenā prasība: atbilstīgi pasākumi, lai izdevumu apstiprināšana būtu uzticama un pamatota (Regulas Nr. 1083 61. panta b,) c), d) apakšpunkts)

Pārliecināties, ka apstiprināšanas nolūkā sertifikācijas iestāde no vadošās iestādes ir saņēmusi atbilstīgu informāciju par vadošās iestādes un starpniekinstitūciju izmantotajām procedūrām līdzfinansēto ražojumu un pakalpojumu piegādes pārbaudēm, par deklarācijā iekļauto izdevumu patiesumu, atbilstību Kopienas un valsts noteikumiem, ka deklarētie izdevumi ir veikti saistībā ar finansēšanai izraudzītām darbībām un ka revīzijas liecības ir saglabātas.

Vērtēšanas kritēriji:

Sertifikācijas iestādei ir:

29. Jānorāda informācija, ko tā pieprasa par vadošās iestādes un starpniekinstitūciju izdevumu pārbaudēs izmantotajām procedūrām, un jāievieš procedūras, par kurām tā vienojusies ar vadošo iestādi, lai nodrošinātu, ka informācija tiek saņemta regulāri un laikus;
30. Jāpārbauda vadošās iestādes vai starpniekinstitūciju sagatavotie pārskati par projekta īstenošanas progresu, tajā skaitā pārskati par pārbaudēm, kas veiktas saskaņā ar Regulas Nr. 1083 60. panta b) apakšpunktu (visi pārskati ir jādokumentē);
31. Jāpārbauda visi to revīziju rezultāti, kas veiktas saskaņā ar Regulas Nr. 1083 62. pantu (visi pārskati ir jādokumentē);
32. Jānodrošina, ka šo pārbažu rezultāti tiek ņemti vērā, izdarot secinājumu, lai varētu pietiekami pamatot to, ka apstiprinātie izdevumi ir tiesiski un pareizi;
33. Jāsaskaņo maksājumu pieprasījumi un jāveic to aritmētiska pārbaude.

4. galvenā prasība: apmierinoši uzskaites pasākumi attiecībā uz atgūstamajām summām un nepamatoti izmaksāto summu atgūšanu (Regulas Nr. 1083 61. panta f) apakšpunkts un Regulas Nr. 1828 20.2. pants)

Vērtēšanas kritēriji:

34. Sertifikācijas iestādei ir jāveic uzskaitē attiecībā uz atgūstamajām summām un summām, kas atsauktas pēc visa darbības atbalsta vai tā daļas atcelšanas. Atgūtās summas pirms darbības programmas slēgšanas atmaksā, atvelkot tās no nākamās izdevumu deklarācijas;
35. Sākot ar 2008. gadu līdz katra gada 31. martam sertifikācijas iestāde nosūta Komisijai deklarāciju Regulas Nr. 1828 XI pielikuma formā.

Galvenās prasības attiecībā uz REVĪZIJAS IESTĀDI
---

1. galvenā prasība: skaidri definētas, sadalītas un nodalītas funkcijas (R 1083 58. panta a), b) punkts un 62. panta 3. punkts, R 1828 23. panta a), b), d) punkts).

Vērtēšanas kritēriji:

36. Pienākumu skaidra noteikšana un piešķiršana (organizācijas struktūrshēma, noteikts amata vietu skaits, prasītā kvalifikācija un/vai pieredze, rakstiskās procedūras un rokasgrāmatas).

37. Principa par funkciju nošķiršanu starp revīzijas iestādi un vadošo iestādi, sertifikācijas iestādi un starpniekinstitūcijām, kā arī revīzijas iestādes un citu revīzijas struktūru neatkarības principa ievērošana.
38. Procedūru esamība, iekļaujot vajadzības gadījumā arī revīzijas iestādes pārraudzības procedūras pār dažādu revīzijas struktūru veikto revīzijas darbību, ko tām deleģējušas revīzijas iestādes.

2. galvenā prasība: Atbilstīgas sistēmu revīzijas (R 1083 62. panta 1. punkta a) apakšpunkts, R 1828 23. panta c) punkts)

Sistēmu revīzijas veic, lai pārbaudītu darbības programmu vadības un kontroles sistēmu efektīvu darbošanos.

Tās jāveic saskaņā ar revīzijas stratēģiju, ko pieņēmusi Komisija un kas katru gadu tiek atjaunota, pamatojoties uz skaidri aprakstītu metodiku, kurā ietilpst riska analīze, ņemot vērā starptautiski pieņemtus revīzijas standartus. Revīzijas tvērumā ietilpst, *inter alia*, arī pārbaude, vai attiecīgās iestādes kārtīgi nodrošina Kopienas un valsts noteikumu par publisko iepirkumu, valsts palīdzību, vides aizsardzību, iespēju vienlīdzību un informācijas un publicitātes noteikumu ievērošanu.

Vērtēšanas kritēriji:

39. Revīzijas tvērumam jābūt saskaņā ar revīzijas stratēģiju, un tā uzmanības centrā ir jābūt vadības un kontroles sistēmu galvenajām prasībām attiecīgajās struktūrās (vadošajā iestādē, sertifikācijas iestādē un starpniekinstitūcijās).
40. Visi sistēmu revīzijas posmi ir kārtīgi jādokumentē. Ir jābūt atbilstīgiem un pilnīgiem jautājumu sarakstiem, kas attiecas uz visu vadības un kontroles sistēmu galveno prasību pārbaudēm.
41. Ir jābūt efektīvām uzraudzības procedūrām par revīzijas ziņojumos doto ieteikumu un korektīvo pasākumu īstenošanu, ko var uzrādīt Komisijai.
42. Ir jābūt pieejamam kvalitatīvam un/vai kvantitatīvam apliecinājumam, kas ļauj pārbaudīt stingrības līmeņa izveidi, kas iegūts no sistēmām.

3. galvenā prasība: Atbilstīgas darbību revīzijas (R 1083 62. panta 1. punkta b) apakšpunkts, R 1828 16.,17. pants, 23. panta c) punkts un IV pielikums)

Darbību revīzijas jāveic saskaņā ar Komisijas pieņemto un katru gadu atjaunoto revīzijas stratēģiju, un tām jāpamatojas uz skaidri aprakstītu metodiku, ņemot vērā starptautiski pieņemtus revidēšanas standartus. Izlases parametri ir jānosaka saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1828/2006 IV pielikuma noteikumiem un sistēmu revīziju rezultātiem.

Darbības jāizvēlas, pamatojoties uz revīzijas iestādes apstiprinātu metodi, un tās pamatā vispirms jābūt nejaušas statistiskas izlases metodei. Revīzijas iestādei regulāri jāpārskata nejaušās izlases nodrošinātais segums un jālemj, vai ir nepieciešama papildu izlase, ņemot vērā konstatētos riska faktorus.

Vērtēšanas kritēriji:

43. Ir jābūt apstiprinātas metodikas aprakstam, kurā ietverti izlases parametri, kas noteikti saskaņā ar R 1828 IV pielikumu, statistiskās izlases metodi, sistēmu revīzijās iegūtajiem rezultātiem un uzticamības pakāpi, kā arī plānoto būtiskuma līmeni.
44. Darbību revīzijas jāveic saskaņā ar revīzijas stratēģiju, ko apstiprinājusi Komisija, un jāatjauno katru gadu.

45. Revidējamo izdevumu likumības un pareizības pārbaude jāveic, pamatojoties uz atbilstīgiem un pilnīgiem jautājumu sarakstiem, turklāt nodrošinot, ka:
- ✓ darbības atbilst darbības programmas atlases kritērijiem un ir tikušas īstenotas saskaņā ar lēmumu par dotācijas apstiprinājumu (sevišķi attiecībā uz līdzfinansējuma apjomu un projekta patieso stāvokli) un pilda visus piemērojamos nosacījumus attiecībā uz to funkcionalitāti un sasniedzamajiem mērķiem;
  - ✓ deklarētie izdevumi saskan ar grāmatvedības uzskaiti un atbalsta saņēmēja uzrādītiem apliecinājošiem dokumentiem;
  - ✓ atbalsta saņēmēja deklarētie izdevumi atbilst valsts un Kopienas noteikumiem (sevišķi attiecībā uz atbilstību, publisko iepirkumu, valsts palīdzību, vidi, publicitāti un vienlīdzīgām iespējām...);
  - ✓ publiskais ieguldījums atbalsta saņēmējiem ir samaksāts saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1083/2006 80. pantu, t.i., cik ātri vien iespējams un pilnā apmērā bez nekādiem atvilkumiem vai uzliktām maksām.
46. Gadījumos, kad konstatētās problēmas raksturojamas kā sistēmiskas, revīzijas iestādei jānodrošina pārbaudes turpināšana, lai noteiktu šo problēmu apjomu.
47. Ir jāpierāda Komisijai efektīvu procedūru esamība revīzijas ziņojumos radušos ieteikumu un korektīvo pasākumu īstenošanas uzraudzībai.
48. Ja paredzētais kļūdas apmērs ir virs būtiskuma līmeņa kādai darbības programmai, revīzijas iestādei jāanalizē tās nozīmība un jāīsteno pasākumi pēc vajadzības.

4. galvenā prasība: Atbilstīgs gada kontroles ziņojums un revīzijas atzinums (R 1083 62. panta 1. punkta d) apakšpunkta i) un ii) ievilkums, R 1828 18. panta 2. punkts un VI un VII pielikums)

Vērtēšanas kritēriji:

49. Gada kontroles ziņojumam un revīzijas atzinumam ir jābūt saskaņā ar revīzijas stratēģiju, kam pamatā ir sistēmas revīziju un darbību revīziju rezultāti un kas izstrādāta saskaņā ar R 1828 VI un VII pielikumā dotajiem paraugiem.

Gada kontroles ziņojumam un revīzijas atzinumam ir jāietver visas dalībvalstis, uz kurām attiecas Eiropas teritoriālās sadarbības mērķa programmas.

II PIELIKUMS

1. tabula: Galvenās prasības novērtēšana, izmantojot vērtēšanas kritērijus

		1	2	3	4
Norādes uz tiesību aktiem	GALVENĀS PRASĪBAS	Darbojas labi. Ir vajadzīgi tikai nelieli uzlabojumi	Darbojas, bet ir vajadzīgi uzlabojumi	Darbojas daļēji. Ir vajadzīgi nozīmīgi uzlabojumi	Būtībā nedarbojas
	Vadošā iestāde / starpniekinstitūcija				
R 1083 58. panta a), b), e) punkts, 59. panta 2. punkts, 59. panta 3. punkts, 60. pants un R 1828 12. pants, 13. panta 5. punkts un 22. panta b) punkts	1) Skaidri definētas, sadalītas un nodalītas funkcijas katrā vadošajā iestādē / starpniekinstitūcijā/s un starp tām				
	deleģēto uzdevumu uzraudzības procedūras				
	funkciju skaidra definēšana un dalīšana				
R 1083 60. panta a) punkts un 65. panta a) punkts un R 1828 5. pants un 13. panta 1. punkts	2) Piemērotas procedūras darbību atlasīšanai				
	uzaicinājumi iesniegt pieteikumus ir publicēti				
	visi saņemtie pieteikumi ir reģistrēti				
	visi pieteikumi ir izvērtēti				
	lēmumi ir paziņoti				
R 1083 56. pants, 60. panta c), d), f) punkts un R 1828 13. panta 1. punkts	3) Atbilstīga informācija un stratēģija pamatnorāžu sniegšanai atbalsta saņēmējiem				
	tiesības un pienākumi ir skaidri izklāstīti				
	valsts noteikumi par izdevumu atbilstību ir skaidri izklāstīti				
	atbalsta saņēmējiem ir pieeja vajadzīgajai informācijai				
R 1083 60. panta b), g) punkts un R 1828 13. panta 2. punkts-13. panta 4. punkts	4) Atbilstīgas vadības pārbaudes				
	rakstveida procedūras esamība				
	administratīvās pārbaudes, kas pabeigtas pirms sertifikācijas				
	visi iesniegumi par kompensācijas saņemšanu ir pakļauti administratīvajām pārbaudēm				
	pārbaudes uz vietas, kas ir uzsāktas, kad projekts jau tiek īstenots				
	pierādījumi ir saglabāti				
	pārbaudes uz vietas, kas pamatojas uz atbilstīgu riska novērtējumu				
	procedūras, lai nodrošinātu, ka sertifikācijas iestāde (CA) saņem visu informāciju				

R 1083 60. panta c), d), f) punkts, 90. pants un R 1828 15. pants	5) Atbilstīgi revīzijas liecības				
	grāmatvedības uzskaitē ir veikta cita informācija ir saglabāta vadošā iestāde (MA) pārbauda revīzijas pierādījumu esamību atbalsta saņēmēju līmenī				
	procedūras atbilstīgajiem revīzijas pierādījumiem ir izveidotas				
R 1083 58. panta d) punkts un 60. panta c) punkts, R 1828/2006 14. panta 1. punkts un III pielikums	6) Uzticamas datorizētas grāmatvedības, uzraudzības un finanšu pārskatu sistēmas				
	datorizēta sistēma ir izveidota				
R 1083 98. panta 1. punkts un R 1828 16. panta 3. punkts	7) Ja revīzijās konstatētas sistemātiskas kļūdas, nepieciešamie preventīvie un korigējošie pasākumi				
	rezultātu pārskatīšanas procedūras				
	preventīvo un korektīvo pasākumu procedūras				
	Sertifikācijas iestāde / starpniekinstitūcija				
R 1083 58. panta a), b) punkts, 59. panta 2. punkts, 61. pants un R 1828 12. pants	1) Skaidri definētas, sadalītas un nodalītas funkcijas katrā sertifikācijas iestādē / starpniekinstitūcijā/s un starp tām				
	atbilstība funkciju dalīšanas principam				
	deleģēto uzdevumu uzraudzības procedūras				
	funkciju skaidra definēšana un dalīšana				
R 1083 61. panta b), e) punkts, R 1828 15. pants	2) Atbilstīgas revīzijas liecības un datorizēta sistēma				
	grāmatvedības uzskaitē datorizētā veidā				
	revīzijas pierādījumi sertifikācijas iestādes iekšienē atļauj saskaņot summas, par kurām ir paziņots EK un kuras ir saņemtas no vadošās iestādes				
R 1083 61. panta b), c), d) punkts	3) Atbilstīgi pasākumi, lai izdevumu apstiprināšana būtu uzticama un pamatota				
	sertifikācijas iestāde ir noteikusi atbilstīgu informāciju, ko tā pieprasa				
	pārskats par ziņojumiem, ko ir sagatavojuši vadošā iestāde				
	visu revīziju rezultātu pārskats				
	pārbaūžu rezultāti ir ņemti vērā				
	sertifikācijas iestāde saskaņo un pārrēķina maksājuma pieprasījumu				
R 1083 61. panta f) punkts un R 1828 20. panta 2. punkts	4) Apmierinoši uzskaites pasākumi attiecībā uz atgūstamajām summām un nepamatoti izmaksāto summu atgūšanu				

	atgūstamo un atsaukto summu uzskaites veikšana				
	gada pārskats Komisijai				
	Revīzijas iestāde				
R 1083 58. panta a), b) punkts un 62. panta 3. punkts, R 1828 23. panta a), b), d) punkts	1) Skaidri definētas, sadalītas un nodalītas funkcijas				
	funkciju skaidra definēšana un dalīšana				
	atbilstība funkciju dalīšanas principam				
	revīzijas iestāžu darba uzraudzības procedūras				
R 1083 62. panta 1. punkta a) apakšpunkts, R 1828 23. panta c) punkts	2) Atbilstīgas sistēmu revīzijas				
	revīzijas tvērums saskaņā ar stratēģiju				
	visi revīziju posmi ir dokumentēti				
	efektīvas procedūras ieteikumu uzraudzīšanai				
	pierādījumi, lai ļautu pārbaudīt apdrošināšanas līmeni				
R 1083 62. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 98. panta 4. punkts, R 1828 16.-17. pants, 23. panta c) punkts un IV pielikums	3) Atbilstīgas darbību revīzijas				
	apstiprinātās metodoloģijas apraksts				
	revīzijas ir veiktas saskaņā ar stratēģiju				
	pārbaudes, kas pamatojas uz atbilstīgiem un pilnīgiem pārbažu sarakstiem				
	turpmāka pārbaude sistēmas problēmu gadījumā				
	efektīvas procedūras ieteikumu uzraudzīšanai				
	veiktie pasākumi, ja kļūdas apmērs pārsniedz būtiskuma līmeni				
R 1083 62. panta 1. punkta d), i) un (ii) apakšpunkts, R 1828 18. panta 2. punkts un VI un VII pielikums	4) Atbilstīgs gada kontroles ziņojums un revīzijas atzinums				
	gada pārskats un atzinums saskaņā ar revīzijas stratēģiju un paraugiem				
	gada pārskats un atzinums attiecas uz visām dalībvalstīm saskaņā ar ETC mērķi				

2. tabula: Sistēmu novērtējums, ko veic iestādes

	1	2	3	4
GALVENĀS PRASĪBAS	Darbojas labi. Ir vajadzīgi tikai nelieli uzlabojumi	Darbojas, bet ir vajadzīgi uzlabojumi	Darbojas daļēji. Ir vajadzīgi būtiski uzlabojumi	Būtībā nedarbojas
vadošā iestāde / starpniekinstitūcija				
Secinājums				
1) Pienākumu skaidra noteikšana, piešķiršana un nošķiršana vadošās iestādes / starpniekiestāžu starpā un šo iestāžu iekšienē				
2) Atbilstīgas procedūras darbību atlasei:				
3) Atbilstīga informācija un stratēģija, lai nodrošinātu ieteikumus atbalsta saņēmējiem				
4) Atbilstīgas vadības pārbaudes				
5) Atbilstīgi revīzijas pierādījumi				
6) Uzticamas grāmatvedības, uzraudzības un finanšu pārskatu sistēmas datorizētā veidā				
7) Nepieciešamie preventīvie un korektīvie pasākumi gadījumā, ja revīzijas iestāde ir atklājusi sistēmas kļūdas				
sertifikācijas iestāde / starpniekinstitūcija				
Secinājums				
1) Pienākumu skaidra noteikšana, piešķiršana un nošķiršana sertifikācijas iestādes (CA)/starpniekiestāžu starpā un šo iestāžu iekšienē				
2) Atbilstīgi revīzijas pierādījumi un datorizēta sistēma				
3) Atbilstīgi pasākumi, lai sertifikācija būtu uzticama un rūpīgi pamatota				
4) Apmierinoši pasākumi atgūstamo summu uzskaitē un pārmērīgu maksājumu atgūšanai				
revīzijas iestāde				
Secinājums				
1) Pienākumu skaidra noteikšana, piešķiršana un nošķiršana				
2) Atbilstīgas sistēmu revīzijas				
3) Atbilstīgas darbību revīzijas				
4) Atbilstīgs gada kontroles ziņojums un revīzijas atzinums				

Sagatavoja:
Pārskatīja:

Datums:
Datums:

3. tabula: SISTĒMAS NOVĒRTĒJUMS - SAKARĪBU TABULA

<u>Iestādes</u>	<u>Novērtējums, ko veic iestādes</u>	<u>Esošie mīkstinošie apstākļi / Kompensējošās kontroles, kas tieši ietekmē sistēmas līmenī veikto novērtējumu</u>	<u>Atlikuma risks attiecībā uz regularitāti</u>	<u>Sistēmas vispārējais secinājums</u>
vadošā iestāde	☐ Darbojas labi. Ir vajadzīgi tikai nelieli uzlabojumi ☐ Darbojas, bet ir vajadzīgi uzlabojumi ☐ Darbojas daļēji. Ir vajadzīgi būtiski uzlabojumi ☐ Būtībā nedarbojas			
sertifikācijas iestāde	☐ Darbojas labi. Ir vajadzīgi tikai nelieli uzlabojumi ☐ Darbojas, bet ir vajadzīgi uzlabojumi ☐ Darbojas daļēji. Ir vajadzīgi būtiski uzlabojumi ☐ Būtībā nedarbojas		☐ Ļoti zems ☐ Zems ☐ Vidējs ☐ Augsts	☐ Darbojas labi. Ir vajadzīgi tikai nelieli uzlabojumi ☐ Darbojas, bet ir vajadzīgi uzlabojumi ☐ Darbojas daļēji. Ir vajadzīgi būtiski uzlabojumi ☐ Būtībā nedarbojas
revīzijas iestāde	☐ Darbojas labi. Ir vajadzīgi tikai nelieli uzlabojumi ☐ Darbojas, bet ir vajadzīgi uzlabojumi ☐ Darbojas daļēji. Ir vajadzīgi būtiski uzlabojumi ☐ Būtībā nedarbojas			

Datums:

Paraksts:

